

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

https://www.muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/biografie/1918-1939/kadra/g-j/stefan-galinski/44737_Galinski-Stefan.html
01.05.2025, 17:26

str. **Stefan Galiński** - urodził się dnia 25.12.1895 r. w Biskupicach, powiat Kościerzyna, był synem Józefa i Anastazji z domu Rekowskiej. W trakcie I Wojny Światowej latach 1915-1918 służył w Armii Pruskiej, w 147 Pułku Piechoty, skąd został zwolniony dnia 23.11.1918 r. W trakcie wojny otrzymał Krzyż Żelazny II klasy.

W 1919 r. wstąpił w szeregi Wojska Polskiego. W okresie 22.10.1919 r. - 21.11.1919 r. pełnił służbę w 1 kompanii 63 Pułku Piechoty. Następnie, służąc od 22.11.1919 r. do dnia 16.12.1920 r. w 3 kompanii 66 Pułku Piechoty, w jego składzie wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Do stopnia starszego szeregowego został awansowany w dniu 22.02.1920 r.

W okresie 31.01.1921 r. - 07.05.1921 r. przebywał na kursie w Szkole Straży Celnej w Wieleniu. W służbie został mu nadany numer instalacyjny 28. Po ukończeniu kursu przydzielono go do Placówki SC Dziembowo (Komisariat SC Ujście, Inspektorat SC Chodzież, Dyrekcja Ceł w Poznaniu). Został zwolniony ze służby dyscyplinarnie dnia 30.09.1926 r. Ponownie przyjęty do służby w listopadzie 1926 r. do Placówki SC Bługowiec (Komisariat SC Wysoka, Inspektorat SC Chodzież, Dyrekcja Ceł w Poznaniu). Dnia 20.06.1928 r. zatwierdzono jego przeniesienie do Placówki SG Zelgniewo (Komisariat SG Rudna, Inspektorat Graniczny Nakło, Pomorski Inspektorat Okręgowy SG). W Straży Granicznej posiadał numer instalacyjny 3226. Z dniem 30.11.1928 r. ponownie zwolniono go ze służby. Dnia 16.11.1929 r. przywrócono do pełnienia obowiązków strażnika granicznego w Placówce SG Zelgniewo, gdzie służył do wybuchu wojny. W latach dwudziestych był dobrze oceniany przez przełożonych, oceny uległy pogorszeniu do dostatecznych w latach trzydziestych. Niemniej jednak w opiniach przełożonych, przez cały okres jego służby przewijają się takie oto stwierdzenia: „obowiązkowy, lojalny, koleżeński, sumienny, troszkę leniwy, zgodny, wytrzymały, sprawiedliwy, cieszy się zaufaniem kolegów, dba o wygląd zewnętrzny, z równymi żyje w zgodzie, wobec stron uprzejmy”.

Był członkiem załogi Placówki SG Zelgniewo w dniu wybuchu II Wojny Światowej. W przeddzień wybuchu wojny podczas służby granicznej zatrzymał obywatela pochodzenia niemieckiego, który nielegalnie chciał przekroczyć granicę. Brał udział w odpieraniu ataków dywersantów już po godz. 1:30. W trakcie potyczek w miejscowości Zelgniewo został postrzelony w ramię. Wycofany z linii i odwieziony wraz z innymi rannymi przez strażnika Stefana Kazidruka z Komisariatu SG Wysoka do Wysokiej. Stamtąd przedostał się do Warszawy, gdzie trafił do niewoli. Był leczony w szpitalu w Łodzi. Po zwolnieniu, w październiku 1939 r. miał zamiar udać się do Poznania. W Rawiczu został ponownie aresztowany wraz z innymi żołnierzami i trafił do obozu jenieckiego Stalag III A w Luckenwalde. Dnia 02.10.1940 r. został z niego zwolniony i do 15.10.1940 r. ukrywał się u rodziny w Dziembowie, kiedy aresztowało go Gestapo. Zostały mu przedstawione dwa

zarzuty tj. znęcanie się nad zatrzymanym niemieckim rolnikiem nad granicą dnia 31.08.1939 r. oraz udział w zamieszkach na terenie wsi i dopuszczenie się brutalnych aktów przemocy wobec mieszkańców wsi pochodzenia niemieckiego. Proces został przeprowadzony przez Sąd Specjalny w Bydgoszczy (sąd władzy okupacyjnej), który wydał wyrok śmierci. Identycznie, jak w przypadku st. strażnika Antoniego Łobody orzeczona kara śmierci użyta została jako środek do popełnienia na nim zabójstwa oraz była niewspółmierna do ustaleń procesowych i zarzucanych mu czynów. Wyrok zapadł dnia 19.12.1940 r. Z akt sądowych wynika jednak, że w dniu 22.12.1940 r. strażnik Stefan Galiński zmarł. Lekarz więzienny jako przyczynę zgonu podał udar mózgu. Nie zmienia to faktu, iż strażnik Stefan Galiński był również ofiarą Sądu Specjalnego w Bydgoszczy, ofiarą wojny, a przede wszystkim jednym z obrońców granic II RP w pierwszych godzinach II Wojny Światowej. Spoczywa na Cmentarzu Bohaterów Bydgoszczy przy ul. gen. Stanisława Grzmota Skotnickiego w Bydgoszczy.

Stan rodzinny: żona Anastazja z domu Przewoźniak (zawarcie małżeństwa 06.02.1923 r.), dzieci: Irena Salomea (ur. 17.11.1923 r.), Stefania Barbara (ur. 22.10.1926 r.), Kazimierz (ur. 12.02.1937 r.).

Odznaczenia:

Odznaka Pamiątkowa SG (1931 r.)

Brązowy Medal „Za Długoletnią Służbę” (1938 r.)

Źródła:

Akta służbowe strażnika Stefana Galińskiego – zespół archiwalny Akta osobowe funkcjonariuszy i pracowników cywilnych przedwojennych formacji granicznych - Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie, sygn. 196/881.

Akta Sądu Specjalnego w Bydgoszczy z lat 1939-1945 (nr zespołu 80), seria 2, sygn. 375 dot. m.in. procesu strażnika Stefana Galińskiego - Archiwum Państwowe w Bydgoszczy.

Księga pochowanych Cmentarza Bohaterów Bydgoszczy - Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy.

Opracowali: **Krzysztof Knych, Dorota Malińska-Janaś**

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
		

[Pokaž opis pliku](#)

[Pokaž opis pliku](#)

[Pokaž opis pliku](#)

[Pokaž opis pliku](#)

[Pokaž opis pliku](#)

[Pokaž opis pliku](#)